



T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-4639
Konu : Soru Önergesi

12/2012
20 Aralık 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 19.11.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-93793 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ'ye ait 7/12154, 7/12155, Kırklareli Milletvekili Turgut DİBEK'e ait 7/12156, Yozgat Milletvekili Sadir DURMAZ'a ait 7/12157 ve Eskişehir Milletvekili Ruhsar DEMİREL'e ait 7/12158 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/12154 (3 sayfa)
- 2-Görüş 7/12155 (4 sayfa)
- 3-Görüş 7/12156 (1 sayfa)
- 4-Görüş 7/12157 (1 sayfa)
- 5-Görüş 7/12158 (1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Rahmi Aşkın TÜRELİ

İzmir Milletvekili

Esas No

:7/12154

İhracatta önemli bir yer tutan incirin ülkemiz ekonomisine katkısı her geçen yıl artarak devam etmektedir. Özellikle Aydın ve İzmir illerinde üretilen ve yaklaşık 30.000 çiftçi aile ile, 20.000'i aşkın işletme çalışanının geçim kaynağı olan kuru incirde, bu yıl da iyi bir ihracat dönemi yaşanacağı öngörülmektedir. Türkiye'den 2011-2012 sezonunda 50,209 ton kuru incir ihracat edilerek 165.634.000 dolar döviz elde edilmiştir.

Kuru incir ihracatındaki bu iyimser tabloya karşın üretim ve tüketimde bazı sorunlarla karşılaşmaktadır. Bazı incir üreticilerinin ürün öncesi tehlikeli kimyasal olan "peroksit" kullanmaktan vazgeçemedikleri görülmektedir. Yine tehlike arz eden aflatoksin de halk sağlığı açısından ciddi bir tehdit oluşturmayı sürdürmektedir.

Diğer taraftan incir ve zeytin ağaçlarının yanması durumunda TARSİM' in söz konusu zararı karşılamaması da üreticileri tedirgin etmektedir. Bu da incir üreticisinin en çok karşılaştığı sorunlar arasında yer almaktadır.

Diğer bir önemli sorun da TARİŞ'in bölgedeki incir üreticisine destek vermemesi ve yeterli alım yapmamasıdır. Bu sebepten dolayı Küçük Menderes havzasında bulunan bazı verimli topraklarda üreticilerimizin incirden vazgeçmeye başladığı tespit edilmiştir. Örneğin, Ödemiş ilçesinde incir bahçeleri hızla tarlaya dönüştürülmektedir. Yine Beydağ ilçesinde incir üretiminde azalma olduğu göze çarptıkça, ilçedeki 6.000 tona varan üretimin 1.500 tona kadar gerilediği tespit edilmiştir. Bu bilgiler ışığında;

SORU 1) Ülkemizin en önemli ihracat kalemlerinden birini oluşturan incirdeki rekolteyi ve döviz girdisini artırmak için neler yapılmaktadır?

SORU 2) 2011-2012 yılları arasında kaç ton aflatoksin ve peroksit içeren ürün tespit edilmiştir? Bu ürünler imha edilmiş midir?

SORU 3) İncir ve zeytinde yangın sigortasının da TARSİM kapsamına alınması gerektiğini düşünüyor musunuz? Bu ürünlerde oluşabilecek mağduriyetleri gidermek için Bakanlığınız bünyesinde başlatılan bir çalışma var mıdır?

SORU 4) TARİŞ'in bölgede incir üreticilerini düştükleri zor durumdan kurtarmak için daha aktif bir rol oynaması gerekiyor mu?

SORU 5) Özellikle Küçük Menderes Havzası'nda incir bahçelerinin tarlalara dönüştürülmesine yönelik olarak ne tür önlemler almayı düşünüyorsunuz? Daha fazla incir bahçesinin yok edilmemesi için incir üreticisine destek vermeyi düşünüyor musunuz?

CEVAP 1-2-3-4-5) Bakanlığımızca, Dünya standartlarında ve ihracat kalitesinde incir yetiştiriciliğine uygun tür ve çeşitlerle kapama incir bahçesi tesisi gerçekleştirilmesi amacıyla, 2005 yılında ilk kez başlatılan sertifikalı fidan desteği kapsamında en az 10 dekar kapama incir bahçesi tesis eden üreticilere destek verilmektedir. 2012 yılı uygulamaları kapsamında;

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

standart çeşitler ile bahçe tesisine dekara 100 TL, sertifikalı çeşitler ile bahçe tesisine 230 TL destekleme ödemesi uygulanmaktadır. Bu kapsamda 2005-2011 yılları arasında; 4.014 dekar alanda incir bahçesi tesis edilmiş olup, 717.383 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Bakanlığımızca, girdi maliyetlerinin düşürülmesine yönelik olarak çiftçi kayıt sistemine kayıtlı olan üreticilere mazot, kimyevi gübre ve toprak analizi destekleme ödemesi yapılmaktadır. Bu kapsamda incir üreticilerine 2012 yılında; 4 TL/da mazot, 5 TL/da kimyevi gübre, 2,5 TL/da toprak analizi destekleme ödemesi yapılmaktadır. Ayrıca, organik tarım uygulamaları yapan çiftçilere dekara 35 TL, iyi tarım uygulamaları yapan çiftçilere 25 TL destek verilmektedir.

Bakanlığımızca, Kırsal Kalkınma Yatırımlarının desteklenmesi programı çerçevesinde; depolama, ürün işleme paketleme, ambalajlama makine-ekipman alımı ve basınçlı sulama yatırımlarına %50 hibe desteği sağlanmaktadır. Bu kapsamda incire yönelik yatırımlar da desteklenmektedir.

Üreticilerin finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması, tarımsal üretimin geliştirilmesi, verimliliğin ve kalitenin artırılması amacıyla Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından bitkisel üretimde konulara göre değişmekle birlikte 0-%7,5 arasında düşük faizli kredi kullandırılmaktadır.

5488 sayılı Tarım Kanununun 17'inci maddesi çerçevesinde; destekleme ödemesi yapılacak ürünler, Bakanlığımızın da üyesi olduğu Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından her yıl arz açığı, ihracat potansiyeli ve stratejik önemi olan ürünler bütçe imkanları dahilinde destekleme kapsamına alınmakta olup, Bakanlığımızca Türkiye Tarım Havzaları Destekleme Modeli kapsamında havzalarda meyveciliğin ürün bazında desteklenmesi yönünde çalışmalar sürdürülmektedir.

İncir ve zeytinde meyvenin kendisi yangın olayından kaynaklanan bir zarar görmüş ise bu zarar tarım sigortası kapsamında olup, yapılan hasar tespit çalışmaları sonucunda yangın nedeni ile oluşan zararlar TARSİM tarafından karşılanmaktadır. Ülkemizde ürün sigortası modeli uygulanmakta olup, incir ve zeytin ağaçlarının kendisi yangın riskine karşı teminat kapsamında bulunmamaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızca yürütülen 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanuna göre; çeşitli tabii afetler nedeniyle (Tarım Sigortaları Kanunu Kapsamı dışında kalan afetler için) tarımsal varlıkları %40'ın üzerinde zarar gören, bu zararlarını tarım ve tarım dışı diğer giderleri ile karşılayamayacak durumda olduğu İl Hasar Tespit Komisyon Kararı ile belirlenen çiftçilere karşılıksız nakdi yardım yapılmaktadır.

Bakanlığımızca, tüketicinin aldatılmasının önlenmesi ve gıda güvenilirliğinin temini amacıyla, risk esasına göre, ön bildirim gereken hâller dışında, önceden haber verilmeksizin, yıllık denetim programlarının yanı sıra şüphe, şikâyet, ihbar, inceleme, izlenebilirliğin sağlanması ve gözetim amaçları ile BİMER ve 174 ALO GIDA kapsamındaki ihbar ve şikâyetler çerçevesinde ürün ve firmalara yönelik olarak etkin piyasa denetim ve kontrolleri yürütülmektedir.

Yapılan denetim ve kontroller sonucunda 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve bu Kanun kapsamında çıkarılan alt mevzuatlara aykırılık tespit edilen

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ürün, kişi ve firmalar hakkında aynı Kanun kapsamında gerekli yasal işlemler yapılmaktadır.

Ayrıca, yapılan analizler sonucunda, 5996 sayılı Kanun'da yer alan "tağşiş tanımı" kapsamında uygunsuzluğu tespit edilen veya insan sağlığını tehlikeye atan firmaların isim ve markaları ile taklit ve tağşiş tespit edilen ürünlerinin parti/seri numaraları Bakanlığımız web sayfasından (www.tarim.gov.tr) kamuoyuna duyurulmaktadır.

Bakanlığımız tarafından uygulanan 2011-2012 yılı Gıda Kontrol Programı içerisinde, kuru incirde peroksit programı da yer almaktadır. Bu kapsamda Bakanlığımızca alınan numunelerin analizleri yapılmakta olup, analiz sonucunda uygunsuzluk tespit edilen ürünler piyasadan toplatılmakta ve 5996 sayılı Kanun kapsamında gerekli yasal işlemler uygulanmaktadır.

Bakanlığımızca hazırlanan 5996 sayılı Kanun ve bu Kanun kapsamında çıkarılan yönetmelikler AB ile uyumlu olup, AB'deki düzenlemeler ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılmaktadır. Bu kapsamda AB'nin 12 Kasım 2012 tarihli 1881/2006/EC direktifi ile incirde yeni aflatoxin limitleri belirlenmiş olup, 3 Aralık itibari ile yürürlüğe giren bu yeni limitlerin ihracatımızın daha da artmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.